

УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ ДОСЛІДЖЕННЯ UNÍDOS – 17:

У лютому 2009 року факультет соціології започаткував моніторингове опитування UNIDOS (Університетське ДОСлідження), що виконується в межах навчальної практики студентів факультету один або два рази на рік. Опитувальник містить постійну (моніторингову) і змінну частини. Всього за цей час проведено 17 хвиль дослідження. Опитування проводять студенти старших курсів факультету соціології під керівництвом викладачів та за підтримки керівництва Університету.

Сімнадцята хвиля дослідження була проведена у листопаді-грудні 2021 р. Вже другий рік поспіль опитування повністю проводиться онлайн. Заповнили анкету 3734 студенти ОС «бакалавр» (2-4 курси) та «магістр» всіх факультетів та інститутів Університету.

ЗМІСТ

Вибіркова сукупність	3
Мотивація отримання вищої освіти та вступ до магістратури	5
Навчальна та наукова діяльність.....	8
Задоволеність навчанням на факультеті та в КНУ.....	15
Оцінка якості освітнього процесу.....	19
Дистанційне навчання очима студентів.....	23
Використання соціальних мереж та месенджерів.....	26
Робота і плани на майбутнє	27
Дотримання академічної доброчесності.....	37
Соціально-демографічний портрет студентів.....	41

Вибіркова сукупність

В ході сімнадцятої хвилі дослідження було опитано 3734 студенти¹ ОС «бакалавр» (2-4 курси) та «магістр» (включаючи магістрів, що навчаються за освітньою програмою Медицина) Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – Університет, КНУ). В опитуванні взяли участь студенти 21 факультету / інституту, які навчаються за 51 спеціальністю за 259 освітніми програмами².

Таблиця 1. Розподіл респондентів за факультетами / інститутами

Факультет / інститут	Кількість надісланих запрошень	Кількість отриманих відповідей	Рівень відгуку на запрошення
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	996	388	39,0%
Військовий інститут (ВІКНУ)	819	123	15,0%
Географічний факультет	424	171	40,3%
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	271	86	31,7%
Економічний факультет	1853	396	21,4%
Навчально-науковий інститут високих технологій	129	61	47,3%
Навчально-науковий інститут журналістики	938	254	27,1%
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	328	63	19,2%
Навчально-науковий інститут філології	1818	394	21,7%
Історичний факультет	639	201	31,5%
Механіко-математичний факультет	598	241	40,3%
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	366	76	20,8%
Факультет інформаційних технологій	1083	231	21,3%
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	1023	187	18,3%
Факультет психології	641	126	19,7%
Факультет соціології	214	116	54,2%
Фізичний факультет	380	81	21,3%
Філософський факультет	480	129	26,9%
Хімічний факультет	380	139	36,6%
Навчально-науковий інститут права	1647	236	14,3%
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	161	35	21,7%
Всього	15188	3734	24,6%

¹ Це та кількість студентів, які вказали факультет, на якому навчаються. Їх і було включено в подальший аналіз.

² До уваги не брались випадки, коли студенти не вказували освітню програму або вказували її некоректно.

Рівень відгуку становить 24,6% від загальної кількості студентів у 2021-2022 навчальному році (див. Таблицю 1) і є меншим, порівняно з минулим роком. Опитування проводилось у середовищі LimeSurvey методом адресної розсилки запрошень на електронні адреси студентів, що були надані факультетами / інститутами. Збір інформації був анонімізований. Кожному студенту надсилалось запрошення. Якщо протягом 3-4 діб від нього не надходило відповіді або відповідь була неповна, надсилалося нагадування. Максимальна кількість нагадувань, що розсилалися з інтервалом у 3-4 робочі доби, становила 2. Дані було зважено за змінною «факультет / інститут». Таким чином, подальший аналіз було здійснено на зваженому масиві даних.

Мотивація отримання вищої освіти та вступ до магістратури

Перейдемо, безпосередньо, до опису результатів опитування студентів, проведеного в межах 17 хвилин UNIDOS. Розпочнемо з питань, пов'язаних з мотивацією отримання вищої освіти та вступом на 1 курс магістратури. Спершу визначимо, якими є причини отримання студентами вищої освіти.

Таблиця 2. Для чого Ви отримуєте вищу освіту? (середнє)

Твердження	2 рік бакалаврату	3 рік бакалаврату	4 рік бакалаврату	ОС «магістр» 1-й рік навчання	ОС «магістр» 2-й рік навчання	Магістри (медицина)	Всього
Отримати цікаву роботу	5,4	5,1	4,8	5,3	5,0	6,1	5,2
Мати стабільний прибуток	5,0	4,9	4,6	5,0	4,6	5,7	4,9
Отримати високу соціальну позицію	4,9	4,8	4,6	5,2	4,7	5,7	4,9
Розвивати власні ідеї та думки	5,3	5,2	4,9	5,6	5,3	5,9	5,3
Дізнатися більше про обрану спеціальність	5,4	5,2	5,1	5,4	5,2	5,9	5,3
Отримати гарну академічну освіту	5,5	5,3	5,0	5,6	5,5	5,9	5,4
Загалом бути освіченою особистістю	5,9	5,7	5,5	5,9	5,9	6,0	5,8
Відтягнути початок самостійної роботи	3,0	2,9	3,1	2,8	3,1	2,6	3,0
Сприяти розвитку суспільства	5,0	4,8	4,7	5,2	4,9	5,5	4,9
Під час навчання випробувати різні стилі життя	4,7	4,7	4,6	4,4	4,7	4,5	4,6
Отримати вчений ступінь	4,7	4,4	4,5	5,0	4,9	5,1	4,7
Не йти до армії	3,7	3,7	3,7	3,5	3,6	2,7	3,7
Виїхати з власного міста / села	4,4	4,4	4,5	4,0	4,5	3,8	4,3
Не відставати від друзів	3,1	3,2	3,1	3,3	3,1	2,6	3,1
Задовольнити бажання батьків	3,3	3,6	3,9	3,5	3,6	3,0	3,5

* Середнє значення змінюється в межах від 1 (Взагалі не корисно) до 7 (Дуже корисно). Чим більше значення середнього, тим вища згода із вказаним твердженням і тим більш вагомою для студентів є дана причина отримання вищої освіти

Як видно з **Таблиці 2**, найбільш вагомою причиною отримання вищої освіти як для всіх студентів, так і для студентів кожного з курсів (за винятком магістрів освітньої програми Медицина) є бажання бути загалом освіченою особистістю. Для магістрів, що навчаються за освітньою програмою Медицина, найбільш вагомою причиною отримання вищої освіти стало бажання отримати цікаву роботу. Найменш вагомою причиною отримання вищої освіти для всіх студентів і для студентів кожного курсу окремо стало бажання відтягнути початок самостійної роботи. Для студентів 4 курсу, 2 року магістратури та магістрів, що навчаються за освітньою програмою Медицина, ще однією найменш вагомою причиною отримання вищої освіти є бажання не відставати від друзів.

Тепер дізнаємось, чому студенти, які вступали на 1 курс магістратури у 2021 році³, обрали саме магістратуру КНУ. Як видно з Рис. 1, найбільш вагомими причинами вступу саме до магістратури КНУ стали: можливість отримати нові знання протягом навчання на магістратурі (42%), особиста зацікавленість у продовженні навчання за фахом (36,2%), ширший вибір посад та гарні перспективи мати надійну роботу після навчання на магістратурі (35,9%).

Рис. 1. Для Вас особисто, якими були основні причини для вступу до магістратури саме до КНУ імені Тараса Шевченка? (%)

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

³ Ми не брали до уваги магістрів 1 року навчання, що навчаються за освітньою програмою Медицина, адже вони вступали на базі повної середньої освіти (на відміну від решти магістрів 1 року навчання, які вступали після завершення бакалаврату).

Нарешті, визначимо, що вплинуло на вибір університету для вступу. Це питання теж було задане студентам, які у 2021 році вступали на 1 курс магістратури⁴. Як видно з Рис. 2, студенти найбільшою мірою звертали увагу на високий рейтинг, престиж та статус університету (77,6%). Важливою також виявилася якість освіти в університеті: цей варіант обрали 47,7% респондентів.

Рис. 2. Що у першу чергу вплинуло на Ваш вибір університету для вступу? (%)

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

⁴ Без урахування магістрів 1 року, які навчаються за освітньою програмою Медицина.

Навчальна та наукова діяльність

Перейдемо до наступного пункту: навчальної та наукової діяльності студентів. І спершу з'ясуємо, як вони оцінюють складність навчання в Університеті. Як бачимо з Таблиці 3, студенти оцінили складність навчання в 3,1 бали (тобто навчатися студентам не дуже важко, але і не дуже легко)⁵. У найменшу кількість балів складність навчання оцінили студенти ННІ публічного управління та державної служби. А найскладніше, на думку студентів, навчатись в ННЦ «Інститут біології та медицини», ННІ міжнародних відносин, на механіко-математичному факультеті, факультеті комп'ютерних наук та кібернетики і фізичному факультеті.

Таблиця 3. Оцініть, будь ласка, наскільки Вам легко навчатись в університеті?
(середнє)

Факультет / інститут	Складність навчання (1 - Дуже легко, 5 - Дуже важко)
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	3,3
Військовий інститут (ВІКНУ)	3,0
Географічний факультет	3,0
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	2,9
Економічний факультет	3,2
Навчально-науковий інститут високих технологій	3,0
Навчально-науковий інститут журналістики	2,9
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	3,3
Навчально-науковий інститут філології	3,2
Історичний факультет	3,0
Механіко-математичний факультет	3,3
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	3,1
Факультет інформаційних технологій	3,1
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	3,3
Факультет психології	2,9
Факультет соціології	3,0
Фізичний факультет	3,3
Філософський факультет	2,9
Хімічний факультет	3,2
Навчально-науковий інститут права	3,0
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	2,5
Всього	3,1

⁵ Значення середнього для змінної, що характеризує оцінку ступеню складності навчання, змінюється від 1 до 5. Чим більше значення, тим вище студенти оцінюють складність навчання в Університеті.

Тепер визначимо, в якому діапазоні знаходяться оцінки респондентів за іспити. Як бачимо з Таблиці 4, оцінки 44% студентів знаходяться в діапазоні від 75 до 89 балів. Ще 43,6% респондентів відзначили, що їхні оцінки за іспити знаходяться в діапазоні від 90 до 100 балів. Щодо різних факультетів / інститутів, оцінки за іспити переважної більшості їх студентів знаходяться в діапазоні від 75 до 100 балів.

Таблиця 4. Оцініть, будь ласка, в якому діапазоні найчастіше знаходяться Ваші оцінки за іспити? (%)

Факультет / інститут	60-74 балів	75-89 балів	90 і вище балів
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	10,0	49,5	40,5
Військовий інститут (ВІКНУ)	8,1	41,9	50,0
Географічний факультет	11,8	34,1	54,1
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	11,8	41,2	47,1
Економічний факультет	15,8	39,6	44,6
Навчально-науковий інститут високих технологій	3,7	33,3	63,0
Навчально-науковий інститут журналістики	9,4	51,4	39,1
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	0,0	58,1	41,9
Навчально-науковий інститут філології	8,3	36,1	55,6
Історичний факультет	5,4	49,5	45,2
Механіко-математичний факультет	26,2	46,7	27,0
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	15,4	59,0	25,6
Факультет інформаційних технологій	13,6	43,6	42,7
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	28,4	41,1	30,5
Факультет психології	12,5	40,6	46,9
Факультет соціології	21,0	32,3	46,8
Фізичний факультет	19,5	36,6	43,9
Філософський факультет	19,0	33,3	47,6
Хімічний факультет	14,5	58,0	27,5
Навчально-науковий інститут права	14,7	41,2	44,1
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	5,3	47,4	47,4
Всього	12,4	44,0	43,6

Перейдемо до самооцінки студентами відвідування занять, як лекційних так і семінарських / практичних. Як видно з Таблиці 5, 57,5% студентів відзначили, що відвідували

від 76% до 100% лекцій. А кожен п'ятий респондент зазначив, що відвідував від 51% до 75% всіх лекцій. Лише 9,9% респондентів зазначили, що вони відвідали від 0% до 25% всіх лекцій. Крім того, більше половини студентів більшості факультетів / інститутів вказали, що вони відвідали від 76% до 100% всіх лекцій.

Таблиця 5. Оцініть приблизно, у якій частці лекцій (включаючи дистанційні) Ви брали участь поточного навчального семестру? (%)

Факультет / інститут	0% - 25%	26% - 50%	51% - 75%	76% - 100%
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	8,9	10,5	18,4	62,1
Військовий інститут (ВІКНУ)	1,6	6,5	14,5	77,4
Географічний факультет	9,4	14,1	15,3	61,2
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	2,0	5,9	13,7	78,4
Економічний факультет	6,4	11,4	19,3	62,9
Навчально-науковий інститут високих технологій	18,5	7,4	33,3	40,7
Навчально-науковий інститут журналістики	12,3	16,7	29,0	42,0
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	9,7	9,7	9,7	71,0
Навчально-науковий інститут філології	5,6	8,9	12,2	73,3
Історичний факультет	6,5	15,1	24,7	53,8
Механіко-математичний факультет	17,2	21,3	19,7	41,8
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	20,5	10,3	33,3	35,9
Факультет інформаційних технологій	11,8	11,8	20,9	55,5
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	20,0	12,6	26,3	41,1
Факультет психології	9,4	6,2	23,4	60,9
Факультет соціології	8,1	19,4	16,1	56,5
Фізичний факультет	12,2	14,6	22,0	51,2
Філософський факультет	12,7	14,3	30,2	42,9
Хімічний факультет	13,0	20,3	24,6	42,0
Навчально-науковий інститут права	9,8	17,6	25,5	47,1
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	0,0	21,1	15,8	63,2
Всього	9,9	12,4	20,2	57,5

Таблиця 6. Оцініть приблизно, у якій частці семінарських / практичних занять (включаючи дистанційні) Ви брали участь поточного навчального семестру? (%)

Факультет / інститут	0% - 25%	26% - 50%	51% - 75%	76% - 100%
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	0,5	4,2	6,3	88,9
Військовий інститут (ВІКНУ)	3,2	8,1	19,4	69,4
Географічний факультет	5,9	9,4	20,0	64,7
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	5,9	5,9	11,8	76,5
Економічний факультет	5,0	5,9	16,3	72,8
Навчально-науковий інститут високих технологій	3,7	7,4	33,3	55,6
Навчально-науковий інститут журналістики	3,6	13,8	15,2	67,4
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	3,2	0,0	6,5	90,3
Навчально-науковий інститут філології	5,0	7,8	12,8	74,4
Історичний факультет	4,3	12,9	15,1	67,7
Механіко-математичний факультет	11,5	16,4	16,4	55,7
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	15,4	5,1	23,1	56,4
Факультет інформаційних технологій	7,3	11,8	15,5	65,5
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	9,5	7,4	18,9	64,2
Факультет психології	9,4	6,2	18,8	65,6
Факультет соціології	6,5	12,9	16,1	64,5
Фізичний факультет	7,3	7,3	17,1	68,3
Філософський факультет	12,7	11,1	22,2	54,0
Хімічний факультет	1,4	5,8	8,7	84,1
Навчально-науковий інститут права	1,0	4,9	10,8	83,3
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	0,0	5,3	26,3	68,4
Всього	5,4	7,4	14,8	72,5

Відвідуваність семінарських / практичних занять, як можемо побачити з Таблиці 6, вища, порівняно з відвідуваністю лекцій. Так, 72,5% респондентів вказали, що відвідали від 76% до 100% семінарських / практичних занять. І лише 5,4% респондентів зазначили, що відвідували

від 0% до 25% всіх семінарських / практичних занять. Також можемо помітити, що більше половини студентів кожного з факультетів / інститутів зазначили, що відвідували від 76% до 100% семінарських / практичних занять. А в ННІ міжнародних відносин частка таких студентів становила трохи більше, ніж 90%.

Рис. 3. Вкажіть, у яких нижче наведених наукових заходах, включно з дистанційними, Ви брали участь протягом навчання у КНУ? (% для всіх респондентів)

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

З'ясуємо, у яких наукових заходах беруть участь студенти. Як видно з **Рис. 3**, більше половини студентів зазначили, що не брали участі у жодному науковому заході. А серед найбільш відвідуваних заходів виявились конференції, наукові семінари, що проходили в КНУ (28,7%) та наукові вебінари (17,3%). З **Таблиці 7** видно, що щонайменше половина студентів більшості факультетів / інститутів не брали участі у жодному науковому заході. Винятком є економічний, механіко-математичний та фізичний факультети, де менш, ніж половина студентів не брали участі у наукових заходах. А в число найбільш відвідуваних заходів студентами кожного з факультетів / інститутів входять конференції, наукові семінари, що проходили в КНУ та / або наукові вебінари.

Таблиця 7. Вкажіть, у яких нижче наведених наукових заходах, включно з дистанційними, Ви брали участь протягом навчання у КНУ? (% за факультетами / інститутами)

Факультет / інститут	Олімпіади з навчальних дисциплін	Конференції, наукові семінари, що проходили в КНУ	Конференції, наукові семінари в інших українських ЗВО	Конференції, наукові семінари, що проходили за кордоном	Літні школи, гуртки, хаби, майстер-класи, експедиції	Наукові вебінари	Не брав (-ла) участь у жодному науковому заході
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	8,6	17,7	14,5	4,8	13,4	25,8	54,3
Військовий інститут (ВІКНУ)	1,7	37,3	8,5	5,1	3,4	10,2	57,6
Географічний факультет	2,4	22,0	9,8	2,4	12,2	13,4	62,2
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	2,0	30,6	16,3	12,2	8,2	8,2	59,2
Економічний факультет	7,2	43,3	10,8	3,1	3,1	33,0	41,2
Навчально-науковий інститут високих технологій	3,8	11,5	19,2	3,8	11,5	34,6	50,0
Навчально-науковий інститут журналістики	0,8	28,7	3,1	3,9	3,9	28,7	54,3
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	3,2	22,6	3,2	3,2	3,2	6,5	64,5
Навчально-науковий інститут філології	9,1	30,9	7,4	5,1	9,1	10,9	55,4
Історичний факультет	2,2	34,1	9,9	1,1	13,2	11,0	54,9
Механіко-математичний факультет	12,8	29,9	6,8	5,1	15,4	23,9	47,9
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	5,1	23,1	12,8	0,0	5,1	7,7	71,8
Факультет інформаційних технологій	2,9	35,2	14,3	4,8	2,9	17,1	56,2
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	7,5	15,1	6,5	1,1	4,3	10,8	68,8
Факультет психології	3,2	29,0	8,1	1,6	8,1	16,1	58,1
Факультет соціології	0,0	40,3	14,5	3,2	9,7	22,6	53,2
Фізичний факультет	7,7	48,7	28,2	20,5	10,3	30,8	33,3
Філософський факультет	11,9	33,9	6,8	1,7	6,8	20,3	50,8
Хімічний факультет	1,5	20,9	3,0	3,0	1,5	6,0	73,1
Навчально-науковий інститут права	0,0	21,8	10,9	5,0	5,9	16,8	60,4
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	0,0	22,2	22,2	0,0	5,6	27,8	61,1

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

Нарешті, дізнаємось, який відсоток респондентів має наукові публікації у фахових виданнях. Як можна помітити з Таблиці 8, 13,9% респондентів мають наукові публікації у фахових виданнях, а 86,1% студентів – ні. Серед факультетів / інститутів, де частка студентів, які мають наукові публікації, найбільша, можна зазначити військовий інститут, ННІ високих технологій, ННІ «Інститут геології», факультет соціології, факультет інформаційних технологій, ННІ права та фізичний факультет.

Таблиця 8. Чи маєте Ви наукові публікації у фахових виданнях? (%)

Факультет / інститут	Так	Ні
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	14,5	85,5
Військовий інститут (ВІКНУ)	27,1	72,9
Географічний факультет	14,6	85,4
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	22,4	77,6
Економічний факультет	18,6	81,4
Навчально-науковий інститут високих технологій	26,9	73,1
Навчально-науковий інститут журналістики	3,9	96,1
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	9,7	90,3
Навчально-науковий інститут філології	9,7	90,3
Історичний факультет	8,8	91,2
Механіко-математичний факультет	6,8	93,2
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	12,8	87,2
Факультет інформаційних технологій	22,1	77,9
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	0,0	100,0
Факультет психології	11,3	88,7
Факультет соціології	22,6	77,4
Фізичний факультет	20,5	79,5
Філософський факультет	13,6	86,4
Хімічний факультет	13,4	86,6
Навчально-науковий інститут права	21,0	79,0
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	16,7	83,3
Всього	13,9	86,1

Задоволеність навчанням на факультеті та в КНУ

Дізнаємось, наскільки студенти задоволені навчанням в Університеті та на факультеті. Як видно з Таблиці 9, 49,5% студентів повністю або скоріше задоволені навчанням. Ще 20,5% студентів відзначили, що скоріше або повністю не задоволені навчанням. Крім того, щонайменше третина студентів майже всіх факультетів / інститутів повністю або скоріше задоволені навчанням (зокрема, в ННІ публічного управління та державної служби таких студентів 70%). Причому частка повністю або скоріше задоволених навчанням є більшою, ніж частка повністю або скоріше не задоволених навчанням майже на всіх факультетах.

Таблиця 9. В цілому, наскільки Ви задоволені навчанням сьогодні? (%)

Факультет / інститут	Повністю задоволений (-на)	Скоріше задоволений (-на)	Рівною мірою задоволений (-на) та ні	Скоріше не задоволений (-на)	Зовсім не задоволений (-на)	Важко сказати
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	9,2	45,6	25,7	12,6	5,0	1,9
Військовий інститут (ВІКНУ)	5,8	28,8	42,3	13,5	7,7	1,9
Географічний факультет	9,1	42,7	30,9	10,0	7,3	0,0
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	26,2	36,1	27,9	6,6	3,3	0,0
Економічний факультет	12,8	35,7	31,4	12,4	6,6	1,2
Навчально-науковий інститут високих технологій	7,9	28,9	42,1	7,9	7,9	5,3
Навчально-науковий інститут журналістики	4,4	23,3	30,8	26,4	13,2	1,9
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	18,8	43,7	28,1	6,2	0,0	3,1
Навчально-науковий інститут філології	13,3	40,4	27,5	11,0	7,1	0,8
Історичний факультет	15,1	35,7	27,8	12,7	7,1	1,6
Механіко-математичний факультет	21,0	38,9	22,2	11,4	6,0	0,6
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	3,9	29,4	29,4	27,5	9,8	0,0
Факультет інформаційних технологій	8,8	29,3	27,2	21,8	12,9	0,0
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	4,8	36,2	34,3	18,1	6,7	0,0
Факультет психології	9,6	51,8	24,1	12,0	2,4	0,0
Факультет соціології	7,9	48,3	32,6	9,0	1,1	1,1
Фізичний факультет	4,3	47,8	28,3	4,3	8,7	6,5

Факультет / інститут	Повністю задоволений (-на)	Скоріше задоволений (-на)	Рівною мірою задоволений (-на) та ні	Скоріше не задоволений (-на)	Зовсім не задоволений (-на)	Важко сказати
Філософський факультет	5,2	44,2	20,8	18,2	11,7	0,0
Хімічний факультет	4,4	40,7	33,0	16,5	4,4	1,1
Навчально-науковий інститут права	13,6	40,2	27,3	12,9	4,5	1,5
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	40,0	30,0	20,0	5,0	5,0	0,0
Всього	11,4	38,1	28,9	13,8	6,7	1,3

Тепер з'ясуємо, чи готові студенти порекомендувати Університет та факультет / інститут, де навчаються, своїм родичам, знайомим, друзям. Як бачимо з **Таблиці 10**, студенти демонструють досить високу готовність порекомендувати і КНУ, і свій факультет / інститут родичам, знайомим, друзям. Це справедливо також у розрізі кожного з факультетів / інститутів. Найвищу готовність порекомендувати КНУ і факультет / інститут своїм родичам, знайомим, друзям демонструють студенти факультету соціології. Також високу готовність порекомендувати свій факультет / інститут родичам, знайомим і друзям демонструють студенти ННІ високих технологій.

Таблиця 10. Готовність порекомендувати навчання в Університеті на факультеті своїм родичам, знайомим, друзям (середнє)⁶

Факультет / інститут	Готовність порекомендувати навчання в КНУ (0 - Точно не порекомендую, 10 - Обов'язково порекомендую)	Готовність порекомендувати навчання на факультеті / інституті (0 - Точно не порекомендую, 10 - Обов'язково порекомендую)
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	7,6	7,6
Військовий інститут (ВІКНУ)	7,1	5,1
Географічний факультет	7,1	6,7
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	7,6	7,3
Економічний факультет	6,8	6,6
Навчально-науковий інститут високих технологій	6,7	8,1

⁶ Значення середнього змінюються від 0 до 10. Чим вище значення середнього, тим вища готовність порекомендувати Університет, факультет / інститут своїм родичам, знайомим, друзям.

Факультет / інститут	Готовність порекомендувати навчання в КНУ (0 - Точно не порекомендую, 10 - Обов'язково порекомендую)	Готовність порекомендувати навчання на факультеті / інституті (0 - Точно не порекомендую, 10 - Обов'язково порекомендую)
Навчально-науковий інститут журналістики	5,7	5,1
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	6,8	6,5
Навчально-науковий інститут філології	7,1	6,9
Історичний факультет	7,2	7,0
Механіко-математичний факультет	7,6	7,6
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	6,7	6,1
Факультет інформаційних технологій	6,3	5,6
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	7,0	7,2
Факультет психології	7,0	7,3
Факультет соціології	8,0	8,3
Фізичний факультет	7,5	7,3
Філософський факультет	7,0	6,9
Хімічний факультет	6,8	6,5
Навчально-науковий інститут права	7,0	6,9
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	7,5	7,4
Всього	6,9	6,7

Визначимо, наскільки студенти задоволені різними аспектами навчання в КНУ. Як можна помітити з Таблиці 11, частка задоволених або цілком задоволених перерахованими аспектами перевищує частку не задоволених або зовсім не задоволених. Більше половини студентів задоволені або цілком задоволені розкладом занять, зміною, у яку навчаються, якістю отриманих теоретичних знань, викладанням фахових дисциплін. Частка студентів, задоволених чи цілком задоволених зміною, у яку навчаються, найбільша, а відсоток студентів, задоволених чи цілком задоволених якістю отриманих практичних навичок, найменший, порівняно з іншими аспектами. Тепер з'ясуємо, наскільки студенти задоволені діяльністю підрозділів Університету. З **Таблиці 12** бачимо, що значна частка студентів не знає про існування низки підрозділів. Так, про існування Молодіжного центру культурно-естетичного виховання знають лише 28,8% респондентів, а про існування Ради молодих науковців – 29,8% студентів. Всього близько третини респондентів знають про існування НТСА. Найвищий ступінь обізнаності студенти демонструють щодо наступних підрозділів: методисти факультету / інституту, деканат факультету / інституту, Студпарламент Університету і Студпарламент факультету / інституту. Причому більше чверті студентів вказали, що вони цілком задоволені діяльністю зазначених

підрозділів. А щодо Студпарламенту факультету / інституту, більш, ніж третина студентів зазначили, що цілком задоволені його діяльністю.

Таблиця 11. Чи задоволені Ви наступними аспектами навчання в КНУ імені Тараса Шевченка? (%)

Аспекти	Зовсім не задоволений(-а)	Не задоволений(-а)	Рівною мірою, задоволений(-а) і ні	Задоволений(-а)	Цілком задоволений(-а)	Важко сказати
Вашим розкладом занять	5,0	8,9	22,9	36,0	25,7	1,4
Зміною, в яку навчаєтесь	5,6	8,4	11,7	26,9	45,6	1,8
Якістю отриманих теоретичних знань	2,6	6,2	26,3	43,7	18,7	2,4
Якістю отриманих практичних навичок	11,9	19,1	25,5	25,6	13,0	5,0
Викладанням іноземної мови	9,9	12,2	18,0	27,0	22,5	10,3
Викладанням фахових дисциплін	2,3	5,6	21,6	43,2	25,3	1,9
Викладанням дисциплін, що не мають безпосереднього відношення до фаху	8,5	11,5	25,9	32,4	15,7	6,0
Організацією та проведенням практики під час навчання	9,8	13,1	16,4	24,4	15,8	20,5

Таблиця 12. Визначте, будь ласка, наскільки Ви задоволені діяльністю наступних підрозділів Університету (%)

Підрозділи Університету	Зовсім не задоволений(-а)	2	3	4	Цілком задоволений(-а)	Не знаю про існування підрозділу
Методисти Вашого факультету (інституту)	8,9	6,8	19,9	22,6	26,7	15,1
Деканат Вашого факультету (інституту)	6,4	12,0	22,9	27,7	26,6	4,4
Студентський парламент Університету	4,5	8,0	22,0	24,7	29,5	11,3
Студентський парламент факультету (інституту)	3,2	7,6	17,1	23,0	36,7	12,3
Студентська Рада Вашого гуртожитку	4,6	4,4	13,4	12,0	20,5	45,1
Рада молодих науковців	1,6	2,1	8,5	8,1	9,4	70,2
Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА)	1,3	2,9	9,3	9,4	10,0	67,0
Відділ академічної мобільності університету	3,8	7,9	16,1	12,6	15,0	44,7
Відділ міжнародного співробітництва університету	3,5	7,5	16,5	15,2	14,9	42,4
Профспілкове бюро студентів факультету (інституту)	6,8	8,2	14,9	13,1	12,4	44,5
Молодіжний центр культурно-естетичного виховання	1,9	3,5	7,8	6,4	9,1	71,2
Кафедра фізичного виховання та спорту	4,1	7,7	15,9	14,2	17,9	40,3

Оцінка якості освітнього процесу

Перейдемо до визначення того, як студенти оцінюють якість освітнього процесу в Університеті й на факультеті та як пропонують покращити її. З'ясуємо, наскільки реальна ситуація в Університеті (на факультеті) відрізняється від очікувань студентів. Під очікуваннями розуміємо міру відповідності уявлень, припущень, певних знань (інформації) студентів щодо реального (на думку студентів) стану справ. Мова йде про:

1. Матеріальні активи. Сюди включено наступні аспекти: а) стан обладнання для забезпечення навчального процесу; б) стан будівель та приміщень університету та їх придатність до навчання; в) охайність зовнішнього вигляду та відповідність дрес-коду співробітників факультету; г) забезпечення актуальними навчальними матеріалами.
2. Навчальний процес. Включає в себе: а) відповідність занять розкладу та вчасність проведення; б) доступність деканату для звернень студентів; в) допомога та підтримка персоналу (методисти, лаборанти та ін.) у вирішенні студентських питань; г) доступ студентів до поточних оцінок з дисциплін; ґ) прозорість і зрозумілість критеріїв оцінювання знань студентів; д) поінформованість про графік складання іспитів, додаткові заходи та семінари, зміни в розкладі тощо.
3. Якість освітніх послуг. Сюди включаються: а) фахові знання та вміння викладачів; б) комунікативні та педагогічні навички викладачів; в) зрозумілість змісту та результатів навчання за відповідною освітньою програмою; г) якість викладання за освітньою програмою; ґ) сприяння підвищенню у студентів упевненості в собі; д) репутація та статус університету (факультету / інституту) серед роботодавців; е) отримання студентами компетентних відповідей від викладачів.
4. Ставлення до студентів та допомога у проблемних ситуаціях. Сюди включено такі аспекти: а) наявність процедури своєчасного та оперативного розв'язання спірних питань; б) забезпечення інтересів студентів; в) допомога викладачів у вирішенні студентських питань; г) ставлення викладачів із розумінням до студентів з інвалідністю; ґ) доброзичливе ставлення викладачів до студентів; д) однакове та шанобливе ставлення викладачів до всіх студентів; е) можливість отримати консультацію викладача очно у визначений графіком час або заочно через Інтернет; є) врахування керівництвом факультету та викладачами відгуків студентів щодо покращення освітнього процесу; ж) ввічливість, доброзичливість, професійність співробітників Університету у спілкуванні зі студентами.

Кожен з 26 аспектів оцінювався за шкалою від 1 до 7. Значення від 1 до 3 вказують на те, ситуація в університеті (на факультеті) гірша, ніж очікувалась, а значення від 5 до 7 – на те, що ситуація краща, ніж очікувалось. Значення 4 свідчить про те, що очікування співпадають з реальністю. Відповідно, середні значення, наведені в Таблиці 13, теж змінювалися від 1 до 7. Чим більший бал, тим більше виправдалися очікування студентів.

Таблиця 13. Оцініть, наскільки реальна ситуація в Університеті (на факультеті) відрізняється від Ваших очікувань (середнє)

Аспекти освітнього процесу	Відповідність очікувань реальності (1 - Значно гірше, ніж очікувалось, 7 - Значно краще, ніж очікувалось)
Матеріальні активи	
Стан обладнання для забезпечення навчального процесу	3,4
Стан будівель та приміщень університету та їх придатність до навчання	3,9
Охайність зовнішнього вигляду та відповідність дрес-коду співробітників факультету	4,6
Забезпечення актуальними навчальними матеріалами	3,3
Навчальний процес	
Відповідність занять розкладу та вчасність проведення	4,0
Доступність деканату для звернень студентів	4,0
Допомога та підтримка персоналу у вирішенні студентських питань	4,2
Доступ студентів до поточних оцінок з дисциплін	3,4
Прозорість і зрозумілість критеріїв оцінювання знань студентів	3,5
Поінформованість про графік складання іспитів, зміни в розкладі тощо	3,9
Якість освітніх послуг	
Фахові знання та вміння викладачів	4,2
Комунікативні та педагогічні навички викладачів	4,3
Зрозумілість змісту та результатів навчання за відповідною освітньою програмою	3,8
Якість викладання за освітньою програмою	4,0
Сприяння підвищенню у студентів впевненості в собі	3,3
Репутація та статус університету (факультету) серед роботодавців	4,4
Отримання студентами компетентних відповідей від викладачів	4,1
Ставлення до студентів та допомога у проблемних ситуаціях	
Наявність процедури своєчасного та оперативного розв'язання спірних питань	3,9
Забезпечення інтересів студентів	3,7
Допомога викладачів у вирішенні студентських питань	4,2
Ставлення викладачів із розумінням до студентів з інвалідністю	4,5
Доброзичливе ставлення викладачів до студентів	4,4
Однакове та шанобливе ставлення викладачів до всіх студентів	4,1
Можливість отримати консультацію викладача очно або заочно через Інтернет	4,5
Врахування відгуків студентів щодо покращення освітнього процесу	3,6
Ввічливість, доброзичливість, професійність співробітників КНУ щодо студентів	4,3

З **Таблиці 13** видно, що оцінка студентами реальної ситуації на факультеті за кожним з аспектів або несуттєво нижча, порівняно з очікуваннями, або трохи вища, ніж очіувалось, або ж, в цілому, відповідає очікуванням. Найнижчі оцінки від студентів отримали такі аспекти як забезпечення актуальними навчальними матеріалами та сприяння підвищенню у студентів упевненості в собі. Також відносно невисокі бали отримали такі аспекти як стан обладнання для забезпечення навчального процесу і доступ студентів до поточних оцінок з дисциплін. Найвищу оцінку має охайність зовнішнього вигляду та відповідність дрес-коду співробітників факультету. Досить високо було оцінено також такі аспекти як можливість отримати консультацію викладача очно або заочно через Інтернет і ставлення викладачів із розумінням до студентів з інвалідністю.

Таблиця 14. Наскільки Ви погоджуєтесь з твердженнями про фахову частину освітньої програми, за якою навчаєтесь? (%)

Твердження	Зовсім не погоджуюсь	Не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь і ні	Погоджуюсь	Цілком погоджуюсь	Важко сказати
Фахові дисципліни відповідають цілям освітньої програми	2,7	7,7	23,7	41,6	21,0	3,3
Фахові дисципліни освітньої програми логічно впорядковані	3,5	14,8	23,5	37,5	16,4	4,3
Перелік дисциплін є достатнім для успішного опанування фаху	6,0	13,8	24,4	31,3	18,2	6,2
Фахові дисципліни програми формують практичні навички, актуальні на ринку праці	9,4	17,4	28,3	23,6	13,6	7,6

Тепер з'ясуємо, як студенти оцінюють фахову частину освітньої програми, за якою навчаються. Як бачимо з **Таблиці 14**, респонденти, в цілому, схильні погоджуватися або цілком погоджуватися з кожним із тверджень. Найбільшою мірою вони погоджуються з тим, що фахові дисципліни відповідають цілям освітньої програми, а найменше – з тим, що фахові дисципліни програми формують практичні навички, актуальні на ринку праці.

Нарешті, визначимо, які заходи студенти вважають важливими для підвищення якості освітнього процесу на факультеті. Як бачимо з Рис. 4, найбільш дієвими заходами для підвищення якості освітнього процесу респонденти вважають надання студентам більше можливості для самостійного вибору навчальних курсів (45,9%) та посилення зв'язку теоретичних знань з практикою (44,3%).

Рис. 4. Які заходи, на Ваш погляд, є важливими для підвищення якості освітнього процесу на Вашому факультеті? (%)

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

Дистанційне навчання очима студентів

Визначимо, якою є думка студентів щодо дистанційного навчання в Університеті. Спочатку з'ясуємо, як вони оцінюють кожен з його аспектів. Студентам пропонувалися 12 запитань, які стосуються різних аспектів дистанційного навчання. Відповідаючи на ці запитання, вони мали обрати одну з п'яти відповідей:

- 1) Так;
- 2) Скоріше так;
- 3) Скоріше ні;
- 4) Ні;
- 5) Важко відповісти.

Вказану 5-бальну шкалу було перекодовано наступним чином:

- 1) Ні;
- 2) Скоріше ні;
- 3) Важко відповісти;
- 4) Скоріше так;
- 5) Так.

Для кожного з 12 запитань було розраховане середнє, значення якого змінювались від 1 до 5. Чим більше значення середнього, тим більш позитивно студенти оцінюють той чи інший аспект дистанційного навчання.

Таблиця 15. Оцінка студентами аспектів дистанційного навчання (середнє)

Запитання	Оцінка аспектів дистанційного навчання
Чи задоволені Ви організацією навчання в Університеті за допомогою дистанційних технологій?	4,1
Чи є розклад онлайн-занять зручним для Вас?	4,1
Чи маєте Ви достатньо обладнання та можливостей (комп'ютер / ноутбук / Інтернет / програмне забезпечення) для навчання онлайн?	4,7
Чи володієте Ви достатніми інформаційно-телекомунікаційними і технологічними знаннями та навичками для повноцінного онлайн-навчання?	4,8
Чи отримуєте Ви чіткі вказівки від ваших викладачів щодо користування відповідними онлайн-інструментами?	4,2
Чи використовують Ваші викладачі інтерактивні методи під час проведення онлайн-занять?	4,5
Чи задоволені Ви якістю подачі матеріалу викладачами під час проведення онлайн-занять?	4,1
Чи достатньо, візуалізовані, на Вашу думку, матеріали онлайн-лекцій?	4,0
Чи достатньою є, зазвичай, графічна якість візуальних матеріалів, які надаються викладачами під час онлайн-занять?	4,4

Запитання	Оцінка аспектів дистанційного навчання
Чи доступними є, зазвичай, матеріали, рекомендовані Вашими викладачами до вивчення?	4,0
Чи дотримуються Ваші однокурсники етичних норм під час онлайн-занять (ВМИКАЮТЬ КАМЕРИ і залишаються на зв'язку протягом заняття, проявляють повагу та увагу до викладача)	3,6
Чи достатні, на Вашу думку, інформаційно-телекомунікаційні і технологічні знання й навички Ваших викладачів для проведення онлайн-занять?	4,2

Як видно з **Таблиці 15**, студенти, в цілому, схильні позитивно оцінювати вказані аспекти дистанційного навчання. Найбільше вони згодні з тим, що мають відповідні знання та навички для повноцінного онлайн-навчання і тим, що мають достатньо обладнання й можливостей для онлайн-навчання. Також студенти демонструють високий ступінь згоди з тим, що їхні викладачі використовують інтерактивні методи під час проведення онлайн-занять і тим, що графічна якість візуальних матеріалів, які надаються викладачами під час онлайн-занять, є достатньою. Найменшою мірою респонденти згодні з тим, що їхні однокурсники дотримуються етичних норм під час онлайн-занять.

Таблиця 16. Ресурси і платформи, що застосовуються викладачами vs ресурси і платформи, які, на думку студентів, мають використовуватись викладачами (%)

Ресурси і платформи для онлайн-занять	Використовуються викладачами	На думку студентів, мають використовуватись викладачами
Moodle	17,7	12,2
CiscoWebex	1,7	1,2
Google Classroom	73,9	45,3
Microsoft Office 365	20,3	11,7
Zoom	98,6	62,4
Google Meet (Hangouts Meet)	70,2	39,2
Skype	35,5	10,2
Facebook Messenger	2,7	1,8
Telegram	62,4	56,6
YouTube	15,9	20,0
Viber	17,6	4,5
Електронна пошта	71,6	32,0
Discord	0,3	2,6
Інше	2,1	2,9

* Сума може перевищувати 100%

Тепер з'ясуємо, які ресурси та платформи використовують викладачі для онлайн-занять, а також визначимо, які ресурси й платформи, на думку студентів, мають застосовуватись викладачами для онлайн-навчання. З Таблиці 16 бачимо, що майже 99% респондентів вказали,

що їхні викладачі використовують Zoom. Також популярними серед викладачів платформами й ресурсами, за словами респондентів, є Google Classroom (73,9%) електронна пошта (71,6%), Google Meet (70,2%), Telegram (62,4%). Щодо платформ і ресурсів, які на думку студентів, мають використовуватись викладачами, отримали наступне. Найбільше студентів зазначили, що викладачі мають використовувати Zoom (62,4%), Telegram (56,6%). Також значна частка респондентів (а саме 45,3%) відзначили, що викладачі мають застосовувати для онлайн-занять Google Classroom.

Використання соціальних мереж та месенджерів

Визначивши думку студентів щодо дистанційного навчання у КНУ, перейдемо до, певною мірою, спорідненої теми – використання студентами соціальних мереж і месенджерів (див. Таблицю 17). Найбільшою популярністю серед студентів користується Telegram. В ньому зареєстровано 96,8% респондентів, а користувалися ним протягом останнього тижня 96,2% респондентів. Значною популярністю серед студентів користується Instagram. В ньому зареєстровано 87,5% респондентів, а користувалися ним протягом останнього тижня 80,3% респондентів. Суттєва частка студентів зареєстрована на Youtube та у Viber (81,4% та 82,4% відповідно). Причому, хоча у Viber зареєстровано більше 80% респондентів, використовували його протягом останнього тижня лише трохи більше половини опитаних. Схожа ситуація з Facebook: у цій мережі зареєстровано більше 70% респондентів, а використовувала його протягом останнього тижня лише третина студентів.

Таблиця 17. Активність у соціальних мережах / месенджерах (%)

Соціальні мережі / месенджери	Зареєстровані	Використовували протягом останнього тижня
Facebook	71,9	33,6
Instagram	87,5	80,3
Linkedin	24,3	9,2
Telegram	96,8	96,2
TikTok	41,6	33,9
Twitter	26,3	9,7
Vkontakte	26,7	6,3
Youtube	81,4	71,8
Viber	82,4	52,5
Не зареєстрований (-а) / Не використовував (-ла) протягом останнього тижня	1,1	1,2
Інше	0,4	0,3

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

Робота і плани на майбутнє

Перейдемо до наступного пункту: поєднання студентами роботи й навчання та планів студентів на майбутнє. Спершу з'ясуємо частку працюючих і непрацюючих студентів. З **Таблиці 18** видно, що близько половини студентів не працюють. Ще 28% респондентів працюють на постійній основі, а приблизно чверть – працюють, однак не постійно (фріланс). Найбільша частка працюючих на постійній основі (а саме більше половини студентів) в ННІ публічного управління та державної служби та на хімічному факультеті. А найбільше непрацюючих у ВІКНУ; також значна частка непрацюючих (а саме більше половини студентів) в ННІ права, ННІ міжнародних відносин, ННЦ «Інститут біології та медицини», на історичному факультеті.

Таблиця 18. Чи працюєте Ви зараз? (%)

Факультет / інститут	Так і на постійній основі	Так, але не постійно (фріланс)	Ні
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	21,3	19,1	59,6
Військовий інститут (ВІКНУ)	8,3	20,8	70,8
Географічний факультет	30,9	29,1	40,0
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	26,9	30,8	42,3
Економічний факультет	35,8	24,4	39,8
Навчально-науковий інститут високих технологій	42,9	19,0	38,1
Навчально-науковий інститут журналістики	35,5	30,3	34,2
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	7,1	28,6	64,3
Навчально-науковий інститут філології	29,3	33,3	37,4
Історичний факультет	17,7	25,8	56,5
Механіко-математичний факультет	25,0	28,9	46,1
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	40,7	22,2	37,0
Факультет інформаційних технологій	34,7	22,7	42,7
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	34,6	21,2	44,2
Факультет психології	31,6	26,3	42,1
Факультет соціології	41,5	19,5	39,0
Фізичний факультет	22,7	40,9	36,4
Філософський факультет	38,2	17,6	44,1
Хімічний факультет	52,3	27,3	20,5
Навчально-науковий інститут права	15,1	19,2	65,8
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	62,5	12,5	25,0
Всього	28,0	25,5	46,5

Рис. 5. Чи плануєте Ви працювати під час навчання? (%)

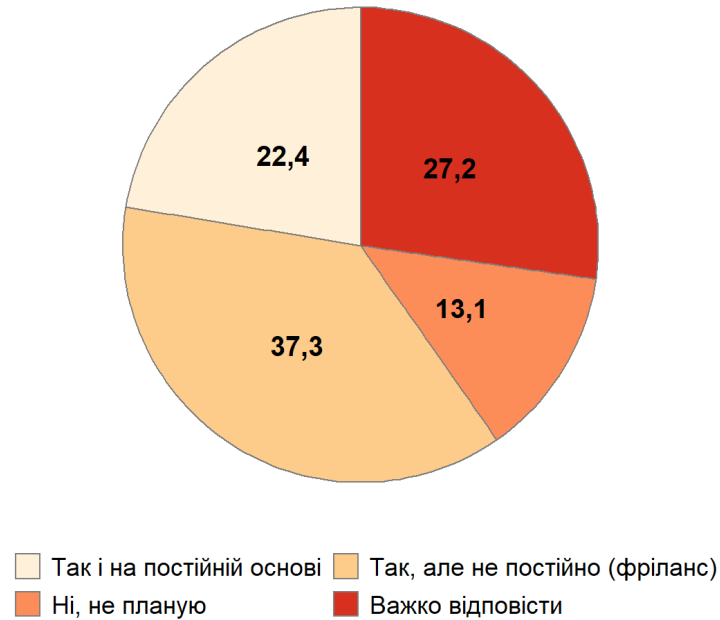

Рис. 6. Чи пов'язана Ваша робота з фахом, що Ви отримуєте? (%)

З'ясуємо, чи планують непрацюючі студенти працювати під час навчання. З **Рис. 5** бачимо, що 37,3% студентів схилиються до того, щоб працювати, але не постійно (фріланс). Ще 22,4% респондентів планують працювати на постійній основі. Тепер переведемо погляд на працюючих студентів. Визначимо, чи пов'язана їхня робота з фахом, який вони отримують. І, як бачимо з Рис. 6, 37% студентів відзначили, що їхня робота суміжна до фаху, який вони отримують. Також значна частка студентів (а саме 35,8%) вказали, що їхня робота не пов'язана з фахом / не суміжна до фаху, який вони отримують. І трохи більше чверті працюючих студентів вказали, що працюють за фахом.

Рис. 7. Вкажіть причину, чому Ви працюєте не за фахом? (%)

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

Тепер з'ясуємо чому студенти не працюють за фахом. З Рис. 7 бачимо, що основними причинами роботи не за фахом студенти називають недостатню кількість знань та навичок для роботи за фахом (48,8%) і відсутність пропозицій за фахом на ринку праці (44,4%).

Перейдемо до шляхів пошуку роботи, якими студенти користувались чи планують скористатися в майбутньому. З Рис. 8 видно, що найбільш популярними шляхами пошуку студентами роботи є пошук вакансій на сайтах компаній (67%), розміщення резюме в Інтернет на сайтах пошуку роботи (64,3%). Також поширеними шляхами пошуку роботи є рекомендації друзів / знайомих, соціальні мережі, пряме звернення до роботодавця. Вказані шляхи пошуку роботи (всі або більшість) є популярними і серед студентів кожного з факультетів / інститутів (див. **Таблицю 19**).

Рис. 8. Вкажіть шляхи пошуку роботи, якими Ви користувались або плануєте скористатись у майбутньому? (% для всіх респондентів)

* Респонденти могли обрати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

Таблиця 19. Вкажіть шляхи пошуку роботи, якими Ви користувались або плануєте скористатись у майбутньому? (% за факультетами / інститутами)

Факультет / інститут	HR-агенції (кадрові агенції)	Державна служба зайнятості	Допомога батьків, родичів	Пошук вакансій на сайтах компаній	Пряме звернення до роботодавця	Рекомендації викладачів	Рекомендації друзів / знайомих	Розміщення резюме в Інтернет на сайтах пошуку роботи	Соціальні мережі	Центр працевлаштування університету	Інше
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	8,1	6,6	25,7	66,9	55,1	41,2	46,3	51,5	40,4	16,9	2,2
Військовий інститут (ВІКНУ)	0,0	16,7	12,5	29,2	16,7	12,5	45,8	29,2	16,7	20,8	12,5
Географічний факультет	9,1	14,5	23,6	72,7	43,6	27,3	45,5	72,7	47,3	18,2	0,0

UNIDOS-17: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка; листопад-грудень 2021 року

Факультет / інститут	HR-агенції (кадрові агенції)	Державна служба зайнятості	Допомога батьків, родичів	Пошук вакансій на сайтах компаній	Пряме звернення до роботодавця	Рекомендації викладачів	Рекомендації друзів / знайомих	Розміщення резюме в Інтернет на сайтах пошуку роботи	Соціальні мережі	Центр працевлаштування університету	Інше
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	7,7	7,7	42,3	57,7	42,3	34,6	61,5	65,4	46,2	19,2	0,0
Економічний факультет	22,0	4,9	30,1	73,2	47,2	23,6	49,6	66,7	52,8	15,4	3,3
Навчально-науковий інститут високих технологій	4,8	0,0	23,8	66,7	61,9	66,7	71,4	52,4	28,6	4,8	0,0
Навчально-науковий інститут журналістики	10,5	1,3	19,7	72,4	57,9	14,5	47,4	71,1	64,5	7,9	1,3
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	28,6	14,3	42,9	64,3	42,9	21,4	64,3	64,3	64,3	14,3	0,0
Навчально-науковий інститут філології	14,3	1,4	27,2	72,1	34,7	22,4	56,5	77,6	55,1	4,1	1,4
Історичний факультет	4,8	4,8	33,9	54,8	37,1	30,6	48,4	58,1	46,8	9,7	1,6
Механіко-математичний факультет	9,2	3,9	23,7	76,3	47,4	14,5	53,9	64,5	48,7	15,8	0,0
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	18,5	0,0	18,5	66,7	33,3	11,1	59,3	77,8	37,0	7,4	0,0
Факультет інформаційних технологій	14,7	4,0	24,0	74,7	48,0	9,3	53,3	66,7	50,7	1,3	1,3
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	5,8	0,0	13,5	84,6	38,5	17,3	55,8	69,2	53,8	9,6	0,0
Факультет психології	15,8	5,3	26,3	71,1	36,8	21,1	47,4	68,4	50,0	5,3	5,3
Факультет соціології	22,0	4,9	14,6	73,2	29,3	39,0	56,1	78,0	53,7	19,5	0,0
Фізичний факультет	9,1	9,1	27,3	72,7	45,5	50,0	68,2	31,8	31,8	18,2	0,0
Філософський факультет	17,6	5,9	35,3	61,8	50,0	14,7	61,8	64,7	52,9	11,8	0,0
Хімічний факультет	0,0	2,3	13,6	40,9	40,9	25,0	59,1	45,5	31,8	11,4	2,3

Факультет / інститут	HR-агенції (кадрові агенції)	Державна служба зайнятості	Допомога батьків, родичів	Пошук вакансій на сайтах компаній	Пряме звернення до роботодавця	Рекомендації викладачів	Рекомендації друзів / знайомих	Розміщення резюме в Інтернет на сайтах пошуку роботи	Соціальні мережі	Центр працевлаштування університету	Інше
Навчально-науковий інститут права	8,2	12,3	49,3	54,8	49,3	19,2	54,8	57,5	41,1	12,3	4,1
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	12,5	25,0	37,5	62,5	87,5	0,0	62,5	50,0	50,0	0,0	0,0

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

Рис. 9. Вкажіть, будь ласка, якої допомоги з боку Університету Ви найбільше потребуєте в питаннях із працевлаштуванням (%)

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

Тепер дізнаємося, якої допомоги студенти потребують від Університету у питаннях працевлаштування. З Рис. 9 можна побачити, що найбільше респонденти потребують: консультацій з пошуку першого робочого місця (50%), допомоги у пошуку відкритих вакансій

(49,7%), проведення тренінгів з проходження співбесіди, тестувань, навичок ефективної самопрезентації (48,5%).

Рис. 10. Чим Ви плануєте займатися після закінчення університету? (% для всіх респондентів)

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

Таблиця 20. Чим Ви плануєте займатися після закінчення університету? (% за факультетами / інститутами)

Факультет / інститут	Продовжити навчання в аспірантурі в Україні	Продовжити навчання за фахом в Україні	Продовжити навчання за іншою спеціальністю в Україні	Працювати за фахом в Україні	Працювати, але не за фахом в Україні	Відкрити «власну» справу	Виїхати за кордон з метою навчання або працевлаштування	Я не думаю поки що про це	Інше
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	15,3	23,4	9,9	43,4	11,7	24,5	44,9	14,2	0,7
Військовий інститут (ВІКНУ)	8,3	21,7	10,0	63,3	6,7	15,0	13,3	10,0	0,0

UNIDOS-17: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка; листопад-грудень 2021 року

Факультет / інститут	Продовжити навчання в аспірантурі в Україні	Продовжити навчання за фахом в Україні	Продовжити навчання за іншою спеціальністю в Україні	Працювати за фахом в Україні	Працювати, але не за фахом в Україні	Відкрити «власну» справу	Вийти за кордон з метою навчання або працевлаштування	Я не думаю про це	Інше
Географічний факультет	5,1	8,5	14,5	38,5	34,2	22,2	28,2	20,5	0,9
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	13,8	12,3	3,1	46,2	18,5	24,6	33,8	18,5	0,0
Економічний факультет	6,6	12,8	11,0	52,0	25,6	44,0	33,3	8,1	0,7
Навчально-науковий інститут високих технологій	20,5	5,1	7,7	41,0	30,8	30,8	71,8	5,1	0,0
Навчально-науковий інститут журналістики	2,3	11,6	12,7	53,8	20,8	28,9	37,0	10,4	1,7
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	0,0	6,2	6,2	59,4	31,3	34,4	40,6	9,4	3,1
Навчально-науковий інститут філології	6,7	10,4	15,9	43,7	25,6	28,5	40,7	12,2	0,7
Історичний факультет	22,7	14,4	15,2	31,8	25,0	20,5	28,0	16,7	2,3
Механіко-математичний факультет	13,6	13,6	11,9	53,7	25,4	24,3	41,2	11,9	1,1
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	13,0	16,7	11,1	48,1	37,0	20,4	37,0	11,1	0,0
Факультет інформаційних технологій	8,3	14,1	7,7	59,0	21,2	31,4	42,9	11,5	1,3
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	8,0	17,9	8,9	70,5	12,5	22,3	42,0	12,5	0,0
Факультет психології	12,8	22,1	7,0	36,0	18,6	33,7	41,9	17,4	3,5
Факультет соціології	12,9	24,7	15,1	53,8	31,2	22,6	38,7	8,6	2,2
Фізичний факультет	22,9	10,4	2,1	10,4	18,8	10,4	56,2	16,7	2,1
Філософський факультет	21,2	12,5	18,8	36,2	30,0	25,0	22,5	8,8	1,2
Хімічний факультет	15,4	14,3	3,3	58,2	20,9	22,0	40,7	18,7	0,0
Навчально-науковий інститут права	15,1	21,9	12,3	67,8	12,3	29,5	19,9	6,8	0,0
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	14,3	0,0	9,5	66,7	19,0	28,6	19,0	14,3	4,8

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

З'ясуємо, чим студенти планують займатися після закінчення університету. Як видно з Рис. 10, трохи більше половини студентів бажають працювати за фахом в Україні. Ще трохи більше третини респондентів хотіли б виїхати за кордон з метою навчання або працевлаштування. Також студенти кожного з факультетів / інститутів схильні зазначати, що хотіли б працювати за фахом в Україні та / або виїхати за кордон з метою навчання чи працевлаштування (див. Таблицю 20).

Таблиця 21. Де Ви плануєте жити після закінчення університету? (%)

Факультет / інститут	У Києві	Повернувся до рідного міста / села	Переїду до іншого міста в межах України	Планую виїхати за кордон	Інше (вказіть)
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	59,2	2,7	5,8	27,7	4,6
Військовий інститут (ВІКНУ)	44,2	5,8	32,7	9,6	7,7
Географічний факультет	62,4	10,1	9,2	11,9	6,4
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	57,4	6,6	11,5	21,3	3,3
Економічний факультет	69,9	4,7	4,7	16,8	3,9
Навчально-науковий інститут високих технологій	47,4	2,6	5,3	36,8	7,9
Навчально-науковий інститут журналістики	67,1	3,2	2,5	22,8	4,4
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин	78,1	3,1	0,0	15,6	3,1
Навчально-науковий інститут філології	59,7	4,0	7,1	21,7	7,5
Історичний факультет	68,0	3,2	5,6	16,0	7,2
Механіко-математичний факультет	70,5	3,6	2,4	21,1	2,4
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	68,6	0,0	0,0	25,5	5,9
Факультет інформаційних технологій	65,5	2,8	3,4	23,4	4,8
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	70,5	1,9	2,9	20,0	4,8
Факультет психології	69,5	0,0	2,4	24,4	3,7
Факультет соціології	80,9	1,1	2,2	11,2	4,5
Фізичний факультет	34,8	8,7	0,0	50,0	6,5
Філософський факультет	74,0	6,5	0,0	18,2	1,3
Хімічний факультет	69,2	2,2	4,4	18,7	5,5
Навчально-науковий інститут права	81,1	4,5	1,5	8,3	4,5
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	90,0	5,0	0,0	5,0	0,0
Всього	67,2	3,8	4,6	19,4	4,9

Нарешті, визначимо, де студенти хотіли б проживати після завершення навчання. З Таблиці 21 видно, що трохи більше, ніж дві третини студентів хотіли б проживати у Києві. Ще 19,4% респондентів вказали, що бажають виїхати за кордон. Крім того, студенти майже всіх

факультетів / інститутів (крім фізичного факультету) схиляються до того, щоб залишитися у Києві після завершення навчання. На фізичному факультеті найбільше тих, хто збирається виїхати за кордон. В ННІ високих технологій більше третини студентів планують виїхати за кордон після завершення навчання. А у ВІКНУ майже третина курсантів планують переїхати до іншого міста в межах України.

Дотримання академічної доброчесності

З'ясуємо, наскільки студенти схильні дотримуватись норм академічної доброчесності. Розпочнемо з випадків, коли студент завантажує готову роботу з Інтернету та видає її за свою.

Рис. 11. Виконуючи навчальні завдання, чи доводилося Вам особисто завантажувати готові студентські роботи (реферати, контрольні, курсові, дипломи) з Інтернету та видавати їх за свої? (%)

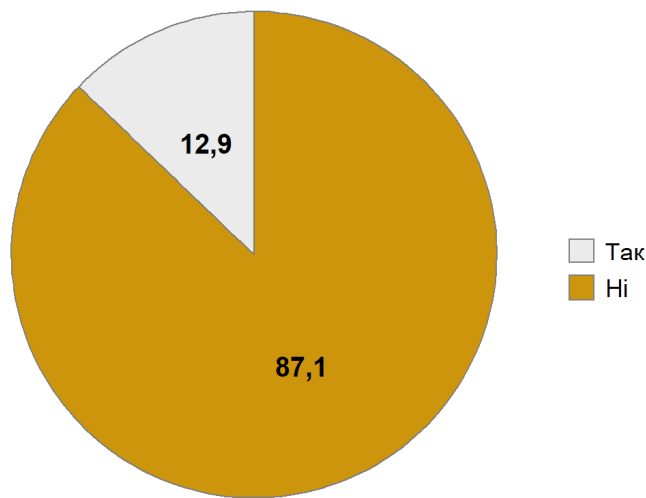
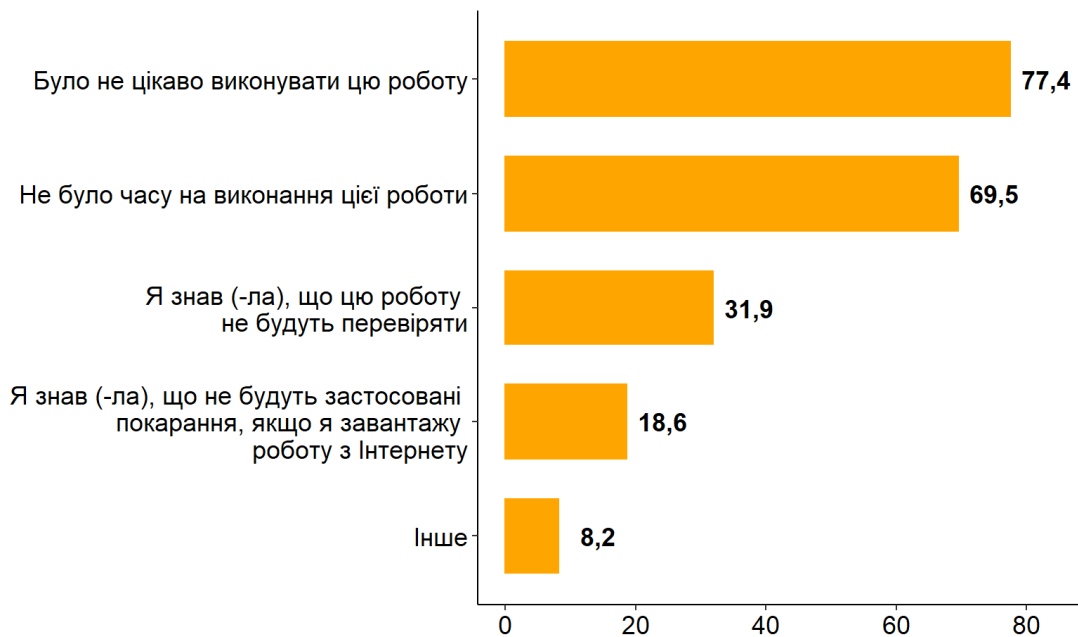

Рис. 12. Вкажіть, будь ласка, причину, чому Ви завантажували студентські роботи з Інтернету (%)

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

Як можна побачити з Рис. 11, 12,9% респондентів вказали, що завантажували готові студентські роботи з Інтернету і видавали їх за свої. Ще 87,1% респондентів зазначили, що не робили цього. Найбільш поширеними причинами завантаження студентських робіт з Інтернету, як можна помітити з Рис. 12, стали відсутність інтересу до виконання роботи (77,4%) і нестача часу на її виконання (69,5%).

Рис. 13. Якщо викладач виявить в готовій студентській письмовій роботі наявність плагіату, то як він, на Вашу думку, має вчинити? (%)

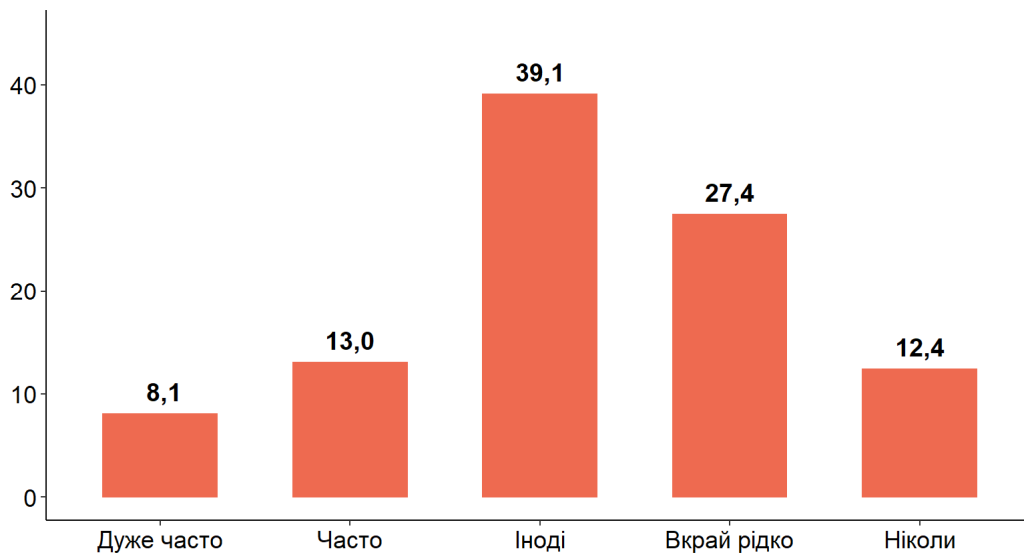

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

З'ясуємо, що, на думку респондентів, має зробити викладач, якщо виявить у студентській письмовій роботі плагіат (див. Рис. 13). 42,3% респондентів вважають, що на перший раз можна обмежитись суворим зауваженням. Ще 40,2% студентів вказали, що викладач має поставити незадовільну оцінку і змусити переписати роботу. 38,3% студентів схиляються до того, що викладач має знизити підсумкову оцінку на певну кількість балів.

Тепер дізнаємось, наскільки часто студентам доводилося списувати на заліках або іспитах минулого семестру. З Рис. 14 бачимо, що близько 40% респондентів іноді списували на заліках чи іспитах. Ще трохи більше чверті студентів вказали, що робили це вкрай рідко. Частка студентів, які зазначили, що списували на іспитах / заліках часто або дуже часто, складає 21,1%.

Рис. 14. Як часто Вам доводилось списувати, виконуючи завдання на іспиті або заліку в минулому навчальному семестрі? (%)

Рис. 15. Якщо викладач виявить, що студент списує на іспиті або заліку, то як викладач, на Вашу думку, має вчинити? (%)

* Респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді, тому сума відсотків може перевищувати 100%

Нарешті, визначимо, що, на думку студентів, має робити викладач, коли побачить, що студент списує на заліку чи під час іспиту (див. Рис. 15). 47,1% студентів вважають, що

викладач має на перший раз обмежитись суворим зауваженням. 41,7% респондентів вказують на те, що викладачі мають дозволяти користуватися допоміжними матеріалами під час іспитів / заліків. А 38,4% студентів вважають, що викладач має знизити підсумкову оцінку на певну кількість балів. До речі, менше 10% студентів схиляються до того, що викладач має одразу поставити незадовільну оцінку, якщо побачить, що студент списує на заліку / іспиті.

Соціально-демографічний портрет студентів

Нарешті, охарактеризуємо студентів за соціально-демографічними характеристиками. Серед опитаних частка дівчат складає 62,8%, а хлопців – 37,2% (див. Рис. 16). Середній вік опитаних студентів становить 19,9 років.

Рис. 16. Ваша стать (%)

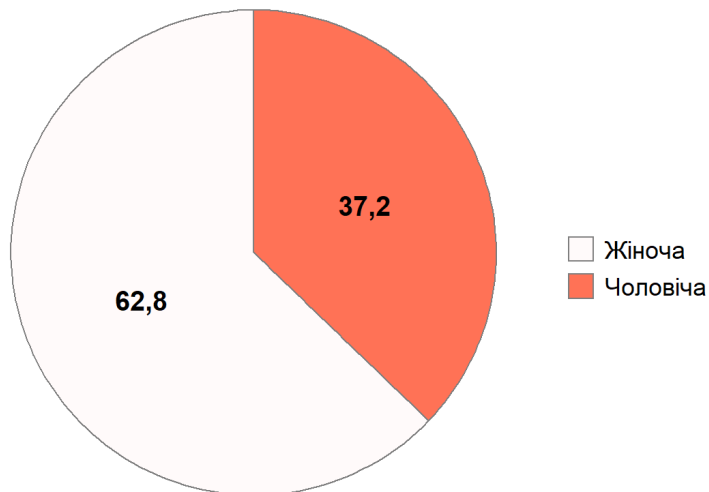

Рис. 17. Якою мовою Ви спілкуєтесь у побуті? (%)

Якщо говорити про мову спілкування студентів, відсоток тих, хто послуговується у побуті українською мовою, складає 36,6%, російською – 32,4%. 29,2% респондентів спілкуються українською та російською мовою рівною мірою (див. Рис. 17).

Тепер визначимо, в якій області, головним чином, проживали студенти до вступу в університет. Як можемо помітити з Таблиці 22, найбільше студентів до вступу в університет проживали в Києві (36,1%) та Київській області (11,2%).

Таблиця 22. Вкажіть, де Ви, головним чином, проживали до вступу в університет?

Область	% респондентів, що проживали в області до вступу в університет
АР Крим	0,7
Вінницька обл.	4,3
Волинська обл.	2,4
Дніпропетровська обл.	4,0
Донецька обл.	3,8
Житомирська обл.	3,0
Закарпатська обл.	0,7
Запорізька обл.	1,7
Івано-Франківська обл.	1,4
Київська обл.	11,2
Кіровоградська обл.	1,5
Луганська обл.	0,9
Львівська обл.	2,3
Миколаївська обл.	1,4
Одеська обл.	1,5
Полтавська обл.	3,9
Рівненська обл.	3,0
Сумська обл.	1,8
Тернопільська обл.	1,3
Харківська обл.	1,0
Херсонська обл.	1,0
Хмельницька обл.	3,2
Черкаська обл.	3,8
Чернівецька обл.	1,0
Чернігівська обл.	2,6
м. Київ	36,1
м. Севастополь	0,1
Інше (вкажіть)	0,4

Рис. 18. В якому населеному пункті пройшла переважна частина Вашого дитинства? (%)

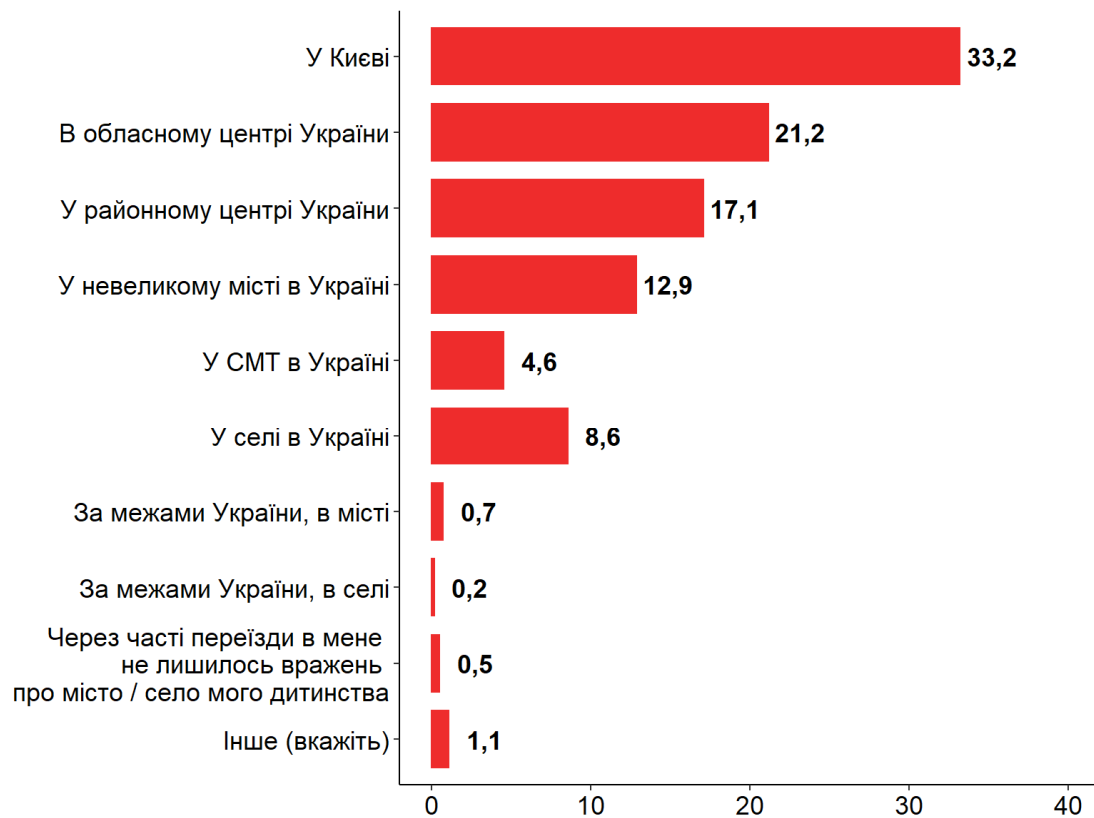
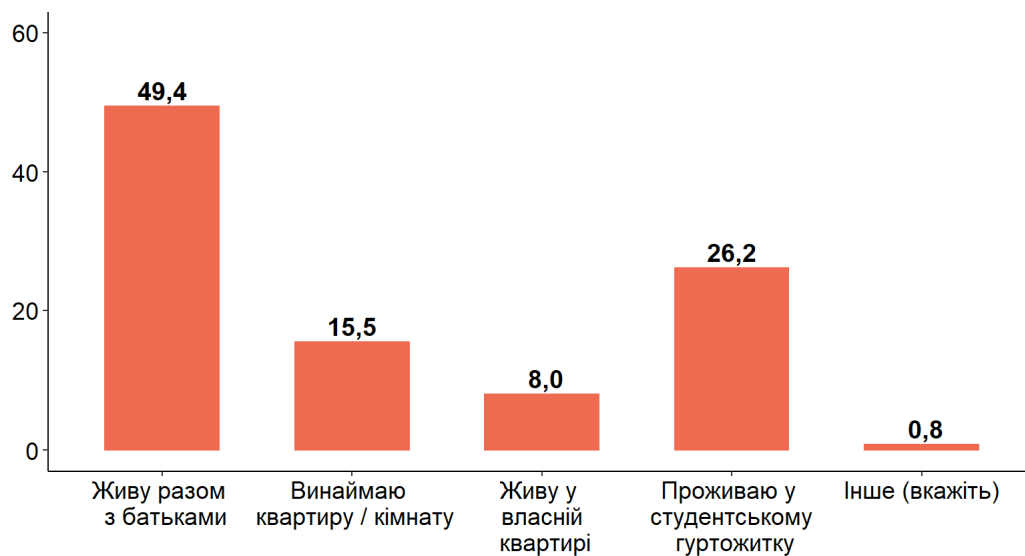

Рис. 19. Вкажіть, будь ласка, де Ви проживаєте на даний момент? (%)

З'ясуємо, у якому населеному пункті пройшла переважна частина дитинства студентів. Як бачимо з Рис. 18, переважна частина дитинства третини студентів пройшла у м. Києві. Ще 21,2% респондентів проживали в обласному центрі України. Для 17,1% і 12,9% студентів переважна частина дитинства пройшла у районному центрі України та невеликому місті в Україні відповідно. Студентів, які переважну частину свого дитинства провели за межами України, було менше, ніж 1%. Тепер визначимо, де наразі проживають студенти КНУ. З Рис. 19 видно, що майже половина студентів проживають разом із батьками. Ще 26,2% респондентів проживають у студентському гуртожитку. А 15,5% студентів винаймають квартиру або кімнату.

Рис. 20. Оцініть, будь ласка, матеріальний стан Вашої батьківської родини загалом за останні декілька місяців (%)

Охарактеризуємо матеріальний стан батьківської родини студентів та джерела їхніх доходів. Як можемо помітити з Рис. 20, студенти непогано оцінюють матеріальне положення батьківської родини. Так, 28,4% студентів погодилися з тим, що «коштів вистачає на все необхідне, робимо заощадження». Ще 15,2% респондентів зазначили, що живуть у повному достатку. Щоправда, є й ті студенти, які не дуже високо оцінюють матеріальний статус батьківської родини. 25% студентів відзначили, що коштів вистачає і на одяг, і на продукти харчування, однак купівля речей довготривалого використання викликає складнощі. А респондентів, які вказали, що коштів не вистачає навіть на продукти харчування та

респондентів, які зазначили, що коштів вистачає лише на продукти харчування, сумарно було 4%.

З Рис. 21 можна побачити, що основним джерелом доходу для майже половини студентів виявилася допомога батьків / родичів. Ще для майже третини респондентів основним джерелом доходу виступає заробітна плата. А для 13,3% студентів основне джерело доходу – це стипендія.

Рис. 21. Зазначте, будь-ласка, основне джерело Вашого доходу? (%)

Нарешті, охарактеризуємо рівень освіти батьків студентів Університету. Як бачимо з Таблиці 23, батьки більшості респондентів мають вищу освіту. У 62% студентів батько має вищу освіту, а в 70,7% – мати. Також у 20,3% респондентів батько має неповну вищу освіту. А в 17,3% респондентів неповну вищу освіту має мати.

Таблиця 23. Який найвищий рівень освіти отримали Ваші батьки? (%)

Рівень освіти	Батько	Мати
Неповну середню освіту	0,9	0,8
Повну середню освіту	5,8	3,3
Неповну вищу освіту (молодший спеціаліст – диплом технікуму, училища, коледжу)	20,3	17,3
Вищу освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр, спеціаліст, магістр)	62,0	70,7
Має науковий ступінь	7,6	6,9

UNIDOS-17: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка; листопад-грудень 2021 року

Рівень освіти	Батько	Мати
Важко сказати / Не маю	3,4	0,9